

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Filozófia

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Szociológia és Szociális Munka Kar
1.3. Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4. Szakterület	Szociológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Antrop.
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Filozófia	A tantárgy kódja	ALM1117				
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Dr. UNGVÁRY ZRINYI Imre egyetemi docens						
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. UNGVÁRY ZRINYI Imre egyetemi docens						
2.4. Tanulmányi év	I	2.5. Félév	1	2.6. Értékelés módja	K	2.7. Tantárgy típusa	Választható

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összórászám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					10
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					5
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					5
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					8
Vizsgák					3
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászama					33
3.8. A félév összórászama					75
3.9. Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	nincsenek
4.2. Kompetenciabeli	nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Multimédiás projektorral, vetítővászonnal/képernyővel és táblával felszerelt terem.
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Multimédiás projektorral, vetítővászonnal/képernyővel és táblával felszerelt terem.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai/ kulcs- kompetenciák	<p>C1.1. A filozófia alapfogalmainak és alapkoncepcióinak azonosítása és meghatározása egyes adott filozófiai szövegek olvasása során.</p> <p>C4.1 Az emberi cselekvésre és tapasztalatra vonatkozó hipotézisek megfogalmazása, megfelelőképpen használva a filozófia nyelvezetét és módszereit</p> <p>C2.3. Középfokú bonyolultságú filozófiai problémák megoldásához szükséges kulcsfogalmak problematizálása és operacionalizálása</p> <p>C2.4 Egyes filozófiai elméletek eszméinek és érveinek összehasonlító elemzése, érdemeiknek és korlátaiknak azonosítása</p> <p>C6.2 Más személyek és kultúrák értékeinek, véleményeinek, szükségleteinek azonosítása, megértése és tisztelete</p>
Transzverzál is kompetenciák	<p>CT1. Közepes nehézségű problémahelyzetek realista, illetve mind elméleti, mind gyakorlati érveléssel való kezelése, hatékony megoldásuk érdekében</p> <p>CT2. A hatékony multidiszciplináris csoportmunka technikáinak a különböző hierarchikus szinteken való alkalmazása</p> <p>CT3. A szakképzésnek a munkaerőpiacba való beilleszkedés, illetve annak elvárásaihoz való alkalmazkodás által indokolt szükségletének az objektív értékelése</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>C2 Általános és ágazati filozófiai eszmék, témák és problémák rendszerezése és megfogalmazása</p> <p>C3 Egy megoldás, konklúzió vagy alternatív problémamegoldás erős és gyenge pontjainak kritikai gondolkodás (logikai elemzés és értékelés) révén való azonosítása</p>
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>C2.4 Egyes filozófiai elméletek eszméinek és érveinek összehasonlító értékelése ill. Érdemeik és korlátaik azonosítása</p> <p>C2.5 Közepesen összetett filozófiai probléma megoldása egy adott filozófiai diszciplína keretében</p> <p>C3.3 Általános szabályoknak sajátos emberi problémákra való alkalmazása megfelelő válaszok megfogalmazása érdekében (deduktív következtetés)</p> <p>C3.5 Esettanulmány kivitelezése egy emberi problémáról és sokféle választási lehetőségre épülő megoldás megfogalmazása</p>

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A természetes gondolkodás, a tudományos gondolkodás és a filozófiai gondolkodás különbözősége	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
2. Edmund Husserl fenomenológiai filozófiája I.	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
3. Edmund Husserl fenomenológiai filozófiája II. A fenomenológia ideája	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok

4. Edmund Husserl fenomenológiai filozófiája III. Az európai tudományok válsága és a transzcendentális fenomenológia	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
5. Martin Heidegger és a jelenvaló lét analitikája	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
6. Martin Heidegger – „együttlét” és „önmagalét”	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
7. Max Scheler fenomenológiája I.	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
8. Max Scheler fenomenológiája II. Egyes és általános személy	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
9. Alfred Schütz és a fenomenológia társadalomtudományi recepciója	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
10. Alfred Schütz – gondolatárgy-konstrukciók	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
11. A hermeneutikai filozófia	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
12. Hans-Georg Gadamer filozófiai hermeneutikája	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
13. Egy kvalitatív kutatás lehetőségeinek és lehetséges buktatóinak filozófiai problematizálása	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
14. Egy kvalitatív kutatás lehetőségeinek és lehetséges buktatóinak filozófiai problematizálása	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok

Könyvészet

- HEIDEGGER, Martin: *Lét és idő*. Budapest, Osiris, 2001.
- HUSSERL, Edmund: *A fenomenológia ideája*. In: Uő.: *Válogatott tanulmányai*. Budapest, Gondolat, 1972.
- HUSSERL, Edmund: *Az európai tudományok válsága és a transzcendentális fenomenológia* (1-2. kötet). Atlantisz, Budapest, 1998.
- HUSSERL, Edmund: *Karteziánus elmélkedések. Bevezetés a fenomenológiába*, Atlantisz, Budapest, 2000.
- GADAMER, Hans-Georg: *Igazság és módszer. Egy filozófiai hermeneutika vázlatja*. Gondolat, Budapest, 1984.
- SCHELER, Max: *A formalizmus az etikában és a materiális értékética*. Gondolat, Budapest, 1979.
- SCHÜTZ, Alfred: *A cselekvések köznapi és tudományos értelmezése*. In: Hernádi Miklós (szerk.): *A fenomenológia a társadalomtudományban*. Budapest, Gondolat, 1984., 178-228.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A természetes gondolkodás, a tudományos gondolkodás és a filozófiai gondolkodás különbsége. Marx W. Wartofsky: <i>A tudományos gondolkodás fogalmi alapjai</i>	Szövegelemzés, megbeszélés	
2. Edmund Husserl fenomenológiai filozófiája I. <i>A fenomenológia ideája. A „fenomenológiai redukció”</i>	Szövegelemzés, megbeszélés	
3. Edmund Husserl fenomenológiai filozófiája II. <i>„Interszubjektivitás” Karteziánus elmélkedések</i>	Szövegelemzés, megbeszélés	
4. Edmund Husserl fenomenológiai filozófiája III. <i>Az „életvilág”, In: E. H.: Az európai tudományok válsága és a transzcendentális fenomenológia I.</i> , Atlantisz, Budapest, 1998.	Szövegelemzés, megbeszélés	
5. Martin Heidegger: <i>a jelenvaló lét analitikája</i> In: M. H.: <i>Lét és idő</i> . Budapest, Osiris, 2001.	Szövegelemzés, megbeszélés	

6. Martin Heidegger: „együttlét” és „önmagalét”, In: M. H.: Lét és idő. Budapest, Osiris, 2001.	Szövegelemzés, megbeszélés	
7. Max Scheler fenomenológiája I, In: M. S.: Fenomenológia és ismeretelmélet.	Szövegelemzés, megbeszélés	
8. Max Scheler fenomenológiája II. Egyes és általános személy, In: M. S.: A formalizmus az etikában és a materiális étiketika. Gondolat, Budapest, 1979.	Szövegelemzés, megbeszélés	
9. Alfred Schütz és a fenomenológia társadalomtudományi recepciója – „gondolattárgy-konstrukciók”	Szövegelemzés, megbeszélés	
10. Hans-Georg Gadamer filozófiai hermeneutikája, A „hermeneutikai tapasztalat” In: H.-G. G.: Igazság és módszer. Gondolat, Budapest, 1984.	Szövegelemzés, megbeszélés	
11. Hans-Georg Gadamer. A „kérdés hermenutikai elsőbbsége”. In: H.-G. G.: Igazság és módszer. Gondolat, Budapest, 1984.	Szövegelemzés, megbeszélés	
12. Clifford Geertz: Sűrű leírás. In: C. G.: <i>Az értelmezés hatalma</i> . Századvég, Budapest, 1994.	Szövegelemzés, megbeszélés	
13. Egy kvalitatív kutatás lehetőségeinek és lehetséges buktatóinak filozófiai problematizálása. Patrik Aspers: Empirical Phenomenology: A Qualitative Research Approach.	Szövegelemzés, megbeszélés	
14. Egy kvalitatív kutatás lehetőségeinek és lehetséges buktatóinak filozófiai problematizálása. Gerhard Kliening: A kvalitatív társadalomkutatás módszerének vázlata.	Szövegelemzés, megbeszélés	
<p>Könyvészet Aspers, Patrik: Empirical Phenomenology: A Qualitative Research Approach (The Cologne Seminars), The Indo-Pacific Journal of Phenomenology, 2009, October, 1-12. Geertz, Clifford: Sűrű leírás: út a kultúra értelmező elméletéhez, In: C. G.: <i>Az értelmezés hatalma. Antropológiai írások</i>, Századvég, Budapest, 1994, 170-199. Kliening, Gerhard: A kvalitatív társadalomkutatás módszerének vázlata. <i>Szociológiai Figyelő</i>, 1987/3., 49-73. Scheler, Max: Fenomenológia és ismeretelmélet. In: M. S.: <i>Az ember helye a kozmoszban</i>. Osiris-Gond, Budapest, 118-203. Wartofsky, Marx W. : A tudományos gondolkodás fogalmi alapjai. Bevezetés a tudományfilozófiába, Gondolat, Budapest, 1977.</p>		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy szerepel az alábbi hazai és külföldi egyetemek kínálatában:

- Universitatea din Bucuresti, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Studii de licenta, Planul de învățământ (http://sas.unibuc.ro/licenta_cursuri),
- Miskolci Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Szociológiai intézet http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/kurzusok_orarend/Tantargyiadatlap_SzocBA2016.pdf
- Budapesti Corvinus Egyetem, Szociológia és Társadalompolitika Intézet www.uni-corvinus.hu/index.php?id=22720&tanKod=7SO30NBK09B
- University of Helsinki, Faculty of Social Sciences, Social and Moral Philosophy, http://www.helsinki.fi/socialsciences/studying/courses/soc&moral_philosophy2016-17.pdf

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Értékeléskor: -a másolás vagy csalás kíséretére 1-es osztályzat jár - a témák nem, ismeretére 4-es osztályzat jár		A jegy: egy dolgozat. Értékelés: a probléma helyes tematizálása (70%); a fogalmak ismerete (30%)
10.5 Szeminárium / Labor	- a téma helyes besorolása - a tratalomnak a fogalmi és módszertani keretbe illeszkedő előadása	- A hallgató kötelező jelenléte az összes szemináriumon. - a vitákban való részvétel	30%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none">a.) A hallgatónak átfogó szemlélete van a filozófia alapproblémáirólb.) A hallgató képes szakkifejezésekkel megmagyarázni a filozófia és szociológia problémáinak összefüggését egy sajátmaga által választott probléma példáján.c.) A hallgató képes koherens módon bemutatni legalább három filozófiai felfogást, ami a tantárgy témaköréhez tartozik			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)¹

Kitöltés időpontja:
2025. 09. 09.

Előadás felelőse:
Dr. UNGVÁRI ZRINYI Imre

Szeminárium felelőse:
Dr. UNGVÁRI ZRÍNYI Imre

¹ Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többi, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

**sociologie &
asistență socială**
Universitatea Babeş-Bolyai

B-dul 21 Dec. 1989 nr. 128
Cluj-Napoca 400604

+40-246-42.46.74
+40-264-41.99.58

secretariat.socasis@ubbcluj.ro
socasis.ubbcluj.ro

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025. 09. 16.

Intézetigazgató:

Dr. LÁSZLÓ Éva